

Концепція фахової дискусії на тему

«ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ І ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ»

Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні показала позитивні ефекти від передачі повноважень і ресурсів на рівень територіальних громад міст, селищ і сіл. Зрозумілість реформи, наявність політичної волі для її проведення, підтримка реформи жителями базових територіальних одиниць сприяли її успішності. Втім, подекуди форсованість та адміністративний спосіб проведення реформи у 2020 році зіштовхнулися зі спротивом місцевих органів виконавчої влади (насамперед районного рівня) та членів громад, які не бачили себе у новому адміністративному поділі. Проблема мала бути вирішена і вирішувалась через конструктивний діалог щодо поширення позитивного досвіду реформи, роз'яснення її позитивних надбань та демонстрації широких перспектив користування наслідками реформи.

Водночас, в ході реформування стало зрозуміло, що для повноцінного використання усіх його корисних опцій необхідне оновлення кадрового складу органів місцевого самоврядування. Оптимізація районного поділу, своєю чергою, актуалізувала проблему недостатньої якості управління і на цьому рівні передусім в плані розвитку території, а не виконання партійних завдань чи досягнення політичних цілей.

Вибори 25 жовтня стануть важливим етапом у процесі перезавантаження усієї системи місцевого самоврядування, яка відтепер працюватиме у нових реаліях територіального устрою. Підсумки виборів продемонструють, чи посиляться позитивні ефекти децентралізації за рахунок формування громадами структур місцевого самоврядування в нових умовах та за новим виборчим законодавством.

Здобутки реформи в частині зміцнення матеріальної та фінансової основи міст, селищ і сіл та надання їм більшого обсягу прав у розпорядженні ресурсами створили на місцевому рівні осередки активізації господарської діяльності і сформуvalи умови для розкриття внутрішнього потенціалу громад. Збільшення ресурсів вимагає й зростання відповідальності і компетентності, але управління розвитком громад ще не змінило свою якість внаслідок неврегульованості розподілу повноважень між громадами та адміністративно-територіальними одиницями регіонального та субрегіонального рівнів.

За таких умов кандидати до органів місцевого самоврядування усіх рівнів повинні довести, що прагнуть здобути владу для розвитку громад, а не вирішення конкретних бізнесових чи політичних питань. Об'єктивними умовами для зміни розподілу повноважень і убезпечення від появи випадкових людей в управлінні територіями є: (1) управлінське, організаційне та матеріально-фінансове посилення громад, яке зумовлює необхідність внесення змін у законодавчі акти щодо місцевого самоврядування та виконавчої влади на місцях; (2) курс України на європейську інтеграцію та зобов'язання, взяті Україною щодо імплементації засад та принципів місцевого самоврядування, що зумовлює коригування регіональної політики та здійснення місцевого самоврядування; (3) потреба реагування на внутрішні та зовнішні суспільно-політичні виклики для

державності, що зумовлюють необхідність врахування особливостей проходження цієї реформи у різних регіонах.

Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади об'єктивно привела до зміни принципів і підходів у державній регіональній політиці, яка стає політикою регіонального розвитку – з іншими суб'єктами реалізації, підходами до формування та принципами втілення. У цих нових реаліях регіональний розвиток нерозривно пов'язаний із місцевим розвитком на засадах реалізації потенціалу громад, зміцнення їх суб'єктності та фаховості місцевого самоврядування. Важливо зазначити, що обов'язковою умовою розвитку держави є взаємна інтегрованість цілей та механізмів розвитку на місцевому, регіональному та загальнонаціональному рівнях.

Мета та завдання дискусії – обговорити вплив реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади на формування політики регіонального розвитку в Україні, визначити підвалини інтеграції місцевого та регіонального розвитку, сформувані порядок денний для майбутніх новообраних органів місцевого самоврядування, презентувати основні положення наукової доповіді НІСД, авторами якої запропоновано експертні відповіді на ці та інші питання.

Питання для обговорення:

1. Успіхи та прорахунки реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні.
2. Новий адміністративно-територіальний устрій та механізми перерозподілу повноважень і ресурсів.
3. Ключові виклики, що постануть перед новообраними органами місцевого самоврядування
4. Вплив реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади на регіональний розвиток.
5. Цілі сталого розвитку як перспективний інтегратор місцевого та регіонального розвитку.

Передбачаються виступи фахівців у сфері регіонального та місцевого розвитку, зокрема Міністерства розвитку громад та територій України, експертів, науковців, представників громадських організацій.

За результатами обговорення передбачається підготовка рекомендацій щодо продовження реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади і удосконалення формування та реалізації політики регіонального розвитку з їх подальшим спрямуванням до Офісу Президента України, Кабінету Міністрів України, профільних комітетів Верховної Ради України й розміщення матеріалів обговорення на сайті НІСД та у ЗМІ.

Дата і час проведення заходу: 29 вересня 2020 року з 11:00 до 13:00 у форматі ZOOM-конференції.

Реєстрація за посиланням: <https://cutt.ly/9fGQw2q>